

BÁO CÁO

Kết quả giám sát “công tác thi hành pháp luật trong xử lý vi phạm hành chính về nghĩa vụ quân sự tại các xã, thị trấn” trên địa bàn huyện

Thực hiện Chương trình giám sát năm 2024; Ban Pháp chế HĐND huyện đã ban hành Quyết định số 06/QĐ-HĐND, ngày 04/3/2024 về thành lập Đoàn giám sát và Kế hoạch số 20/KH-HĐND ngày 05/4/2024 về “công tác thi hành pháp luật trong xử lý vi phạm hành chính về nghĩa vụ quân sự tại các xã, thị trấn” trên địa bàn huyện, ban hành theo đề cương báo cáo giám sát; thông báo thời gian, nội dung, thành phần và tiến hành giám sát tại các địa phương.

Đoàn giám sát đã làm việc trực tiếp với các địa phương chịu sự giám sát¹. Qua giám sát trực tiếp và xem xét các báo cáo² hồ sơ của UBND các xã, thị trấn (gọi tắt là UBND xã) chịu sự giám sát, ý kiến tham gia, trao đổi của Đoàn giám sát, ý kiến giải trình của đơn vị chịu sự giám sát. Đoàn giám sát Ban Pháp chế HĐND huyện nhận thấy, như sau:

I. ĐÁNH GIÁ CHẤP HÀNH THỜI GIAN, THÀNH PHẦN

1. Việc chấp hành thời gian, thành phần giám sát

- Thời gian gửi báo cáo của các địa phương theo yêu cầu Kế hoạch của Đoàn giám sát đến ngày 02/4/2024. Tuy nhiên, các địa phương³ gửi chậm so với quy định, đoàn giám sát phải đôn đốc, nhắc nhở nhiều lần⁴.

- Về chất lượng báo cáo: Đạt yêu cầu 07/14 đơn vị⁵.

- Về thành phần đoàn giám sát, thành phần mời cơ bản tham gia xuyên suốt.

2. Tồn tại, hạn chế

¹ - UBND các xã, thị trấn: Sơn Thành, Sơn Linh, Sơn Hải, Sơn Kỳ, Sơn Trung và Sơn Bao.

² - Báo cáo của UBND xã: Sơn Giang số 45/BC-UBND, ngày 04/4/2024; Sơn Linh số 66/BC-UBND, ngày 10/4/2024; Sơn Hạ số 57/BC-UBND ngày 17/4/2024; Sơn Bao số 31/BC-UBND ngày 03/4/2024; Di Lăng số 44a/BC-UBND ngày 20/3/2024; Sơn Thượng số 55/BC-UBND ngày 08/4/2024; Sơn Thủy số 51/BC-UBND ngày 05/4/2024; Sơn Trung số 39/BC-UBND ngày 11/4/2024; Sơn Kỳ số 55/BC-UBND ngày 29/3/2024; Sơn Bao số 31/BC-UBND ngày 03/4/2024; Sơn Cao số 48 /BC-UBND ngày 11/4/2024; Sơn Hải số 47/BC-UBND ngày 02/4/2024; Sơn Nham số 53/BC-UBND, ngày 20/3/2024; Sơn Thủy số 51/BC-UBND ngày 05/4/2024; Sơn Ba số 45/BC-UBND ngày 02/4/2024; Sơn Kỳ số 55/BC-UBND ngày 29/3/2024; Sơn Trung số 39/BC-UBND ngày 11/4/2024 và Sơn Thành số 45/BC-UBND ngày 12/4/2024.

³ - UBND các xã, thị trấn: Sơn Nham, Sơn Hạ, Sơn Thành, Sơn Giang, Sơn Linh, Sơn Cao, Sơn Hải, Sơn Thủy, Sơn Ba, Sơn Thượng, Sơn Trung.

⁴ - Công văn 37/HĐND-PC ngày 04/4/2024 của Ban Pháp chế HĐND huyện; Công văn 42/HĐND-VP ngày 09/4/2024 của Thường trực HĐND huyện về đề nghị phê bình các địa phương chưa chấp hành nghiêm túc chế độ báo cáo phục vụ Đoàn giám sát của HĐND, các Ban HĐND huyện. Công văn 942/UBND-VP ngày 15/4/2024 của UBND huyện về phê bình các địa phương chưa chấp hành nghiêm túc chế độ báo cáo.

⁵ - Di Lăng, Sơn Hải, Sơn Thành, Sơn Kỳ, Sơn Ba, Sơn Bao, Sơn Thượng.

- Việc chấp hành thời gian gửi báo cáo chưa nghiêm túc, gửi chậm so với thời gian quy định, làm ảnh hưởng lớn đến tiến độ và hoạt động chung của đoàn giám sát; nội dung báo cáo chưa đảm bảo, đánh giá, thống kê sơ sài; các báo cáo chưa bám sát đề cương, sao chép đánh giá, kiến nghị giống nhau.

- Các địa phương không gửi báo cáo bản giấy phục vụ cho đoàn giám sát nghiên cứu, tổng hợp theo quy định kế hoạch giám sát.

II. CÔNG TÁC CHỈ ĐẠO, TRIỂN KHAI THỰC HIỆN

1. Việc triển khai thực hiện các văn bản

Thực hiện quy định Luật nghĩa vụ quân sự năm 2015; Luật xử lý vi phạm hành chính 2015, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật xử lý vi phạm hành chính năm 2020; Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều Luật Xử lý vi phạm hành chính, Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; Nghị định số 37/2022/NĐ-CP, ngày 06/6/2022 của Chính phủ về sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 “về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia; trên các vùng biển, đảo và thềm lục địa của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam”.

Trên cơ sở các văn bản quy phạm pháp luật và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật nghĩa vụ quân sự, Luật xử lý vi phạm hành chính, cấp ủy, chính quyền địa phương đã tổ chức quán triệt, tuyên truyền đến cán bộ, đảng viên và nhân dân về công tác tuyển chọn và gọi công dân nhập ngũ thực hiện nghĩa vụ quân sự, nghĩa vụ công an nhân dân, từ đó nhằm nâng cao ý thức trách nhiệm, tự giác trong công tác xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Hàng năm cấp ủy Đảng đã ban hành công văn chỉ đạo, chính quyền thành lập, kiện toàn Hội đồng nghĩa vụ quân sự, xây dựng kế hoạch tuyển chọn và gọi công dân nhập ngũ. Trong những năm vừa qua tình trạng trốn tránh khám tuyển và thực hiện nghĩa vụ quân sự trên địa bàn huyện đã giảm đáng kể, chất lượng và số lượng được tăng lên nhờ làm tốt công tác tuyên truyền, vận động của Hội đồng nghĩa vụ các cấp.

2. Tình hình vi phạm hành chính

UBND các xã, thị trấn cơ bản thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính, vụ việc vi phạm được phát hiện và xử lý kịp thời, đúng thẩm quyền và trình tự, thủ tục theo quy định, góp phần quan trọng trong quản lý, điều hành của chính quyền địa phương, bảo đảm an ninh trật tự trên địa bàn. Đa số đối tượng vi phạm đều nhận thức được hành vi vi phạm của mình, có ý thức chấp hành nghiêm các quyết định xử phạt vi phạm hành chính của UBND xã; trong quá trình xử lý vi phạm hành chính chưa để xảy ra tình trạng oan sai, khiếu nại, tố cáo.

Các hành vi vi phạm hành chính được UBND các xã tập trung xử lý trong lĩnh vực khám sơ tuyển nghĩa vụ quân sự.

3. Việc tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật được các xã, thị trấn chú trọng thực hiện bằng nhiều hình thức khác nhau như: Thông qua các hội nghị tuyên truyền,

phổ biến pháp luật tại các khu dân cư, cơ quan, đơn vị, trường học, qua các phương tiện thông tin đại chúng, hệ thống loa truyền thanh,... Nội dung tuyên truyền tập trung vào Luật nghĩa vụ quân sự, Luật Xử lý vi phạm hành chính và các văn bản quy phạm pháp luật có liên quan về bảo đảm quản lý hành chính nhà nước về QPAN,... qua đó ý thức chấp hành pháp luật của cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân trên địa bàn được nâng lên.

Công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, cập nhật kiến thức được UBND các xã quan tâm cử cán bộ, công chức tham gia đầy đủ. Từ đó, đã từng bước nâng tầm nhận thức, ý thức, đạo đức công vụ, trách nhiệm trong thi hành pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trên các lĩnh vực thuộc thẩm quyền của UBND xã.

4. Công tác triển khai, thực hiện Luật nghĩa vụ quân sự

Qua giám sát cho thấy Ban Chỉ huy quân sự các xã, thị trấn cơ bản đã tham mưu cho Cấp ủy, UBND, Hội đồng NVQS cùng cấp trong thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, ban hành đầy đủ các văn bản hướng dẫn thực hiện về NVQS, đảm bảo bám sát chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước và phù hợp với nhiệm vụ quốc phòng - an ninh trong tình hình mới. Phối hợp với các ban ngành, đoàn thể tuyên truyền các quy định về Luật NVQS đến các tầng lớp nhân dân, làm tốt công tác động viên thanh niên hăng hái lên đường thực hiện NVQS và chính sách hậu phương quân đội. Kết quả như sau:

4.1. Về công tác đăng ký quản lý nguồn thanh niên trong độ tuổi thực hiện nghĩa vụ quân sự (Đăng ký lần đầu)

BCHQS cấp xã đã tham mưu cho cấp ủy, chính quyền chỉ đạo các ngành liên quan, các thôn, tổ dân phố nắm nguồn thanh niên trong độ tuổi sẵn sàng nhập ngũ. Tổ chức rà soát, nắm số thanh niên có hộ khẩu thường trú tại địa phương, thanh niên đến tuổi đăng ký NVQS lần đầu và thanh niên trong độ tuổi sẵn sàng nhập ngũ. Đồng thời xây dựng kế hoạch và tổ chức cho thanh niên đăng ký NVQS theo quy định của cấp trên, kết quả đăng ký 2.119/2.290 thanh niên đạt 92,54%. Số thanh niên chưa đăng ký là 171 thanh niên, chiếm 7,47%⁶.

4.2. Về công tác xét duyệt chính trị, chính sách

Các xã, thị trấn đã triển khai và thực hiện công tác xét duyệt chính trị, chính sách đúng quy định và quy trình, thực hiện nghiêm các văn bản hướng dẫn của cấp trên trong công tác xét duyệt và tuyển chọn, gọi công dân nhập ngũ, có 3.951 thanh niên đủ điều kiện khám sức khỏe qua xét duyệt chính trị⁷. Tạm hoãn 4.032 thanh niên; miễn đăng ký NVQS 331 thanh niên.

4.3. Về công tác khám sức khỏe

⁶ - Di Lăng 42 thanh niên, Sơn Giang 31 thanh niên, Sơn Hạ 53 thanh niên, Sơn Kỳ 22 thanh niên, Sơn Bao 15 thanh niên, Sơn Nham 08 thanh niên.

⁷ - Di Lăng 449 thanh niên, Sơn Hải 157 thanh niên, Sơn Thành 369 thanh niên, Sơn Bao 402 thanh niên, Sơn Kỳ 243 thanh niên, Sơn Ba 272 thanh niên, Sơn Thượng 309 thanh niên, Sơn Trung 230 thanh niên, Sơn Thủy 204 thanh niên, Sơn Nham 190 thanh niên, Sơn Cao 217 thanh niên, Sơn Hạ 372 thanh niên, Sơn Giang 242 thanh niên và Sơn Linh 295 thanh niên.

Ban CHQS các xã đã tham mưu cho Hội đồng NVQS các xã, thị trấn làm tốt công tác chuẩn bị các điều kiện để xét sơ tuyển cho thanh niên theo Thông tư liên tịch số 16/2016/TTLT-BYT-BQP ngày 30/06/2016 của Bộ Y tế và Bộ Quốc phòng, kết quả có 520/2.693 thanh niên đủ điều kiện sức khỏe, đạt 19,31% so với lệnh khám⁸.

4.4. Về công tác “3 bình cử, 4 công khai”:

Trên cơ sở kết quả khám sức khỏe nghĩa vụ quân sự qua các năm và các văn bản hướng dẫn của Ban CHQS cấp trên. Các xã đã tổ chức và triển khai thực hiện đầy đủ các bước trong công tác “3 bình cử, 4 công khai” từ xã đến thôn (TDP). Sau khi bình cử, danh sách được niêm yết tại UBND các xã, thị trấn và thông báo đến các thôn, TDP biết, theo dõi để tạo sự bình đẳng, đồng thuận trong nhân dân.

4.5. Về công tác tuyển chọn gọi công dân lên đường nhập ngũ

Hội đồng NVQS các xã luôn chú trọng chuẩn bị thực hiện đầy đủ các khâu trong tuyển chọn gọi công dân lên đường nhập ngũ, từ khâu đăng ký, quản lý nguồn, xét duyệt chính trị, chính sách đến công tác sơ tuyển, khám sức khỏe và công tác tuyển đưa quân đúng thời gian và quy định của cấp trên. Công tác chuẩn bị và tham gia giao, nhận quân thực hiện tốt, đảm bảo sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy, chính quyền, sự phối hợp chặt chẽ của các ban ngành đoàn thể trong công tác tuyển quân cũng như công tác động viên thăm hỏi, tặng quà cho thanh niên trước khi lên đường làm nghĩa vụ quân sự. Có 378/520 thanh niên lên đường nhập ngũ, đạt 72,70% so với thanh niên trúng tuyển.

II. KẾT QUẢ XỬ PHẠT VI PHẠM HÀNH CHÍNH

1. Về thẩm quyền, thủ tục xử lý vi phạm hành chính

Nhìn chung, công tác xử lý vi phạm hành chính trên lĩnh vực Nghĩa vụ quân sự thuộc thẩm quyền của UBND xã trong thời gian qua cơ bản thực hiện đúng thẩm quyền, trình tự thủ tục theo quy định của Luật Xử lý vi phạm hành chính, Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều Luật Xử lý vi phạm hành chính, Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; Nghị định số 37/2022/NĐ-CP “sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; ...” và các văn bản hướng dẫn thi hành, chưa có trường hợp xử lý vượt quá thẩm quyền. Đối với những vụ thuộc thẩm quyền của Chủ tịch UBND xã, BCHQS xã đã kịp thời tham mưu lập hồ sơ trình để xử lý theo đúng quy định của pháp luật. Vụ việc vượt quá thẩm quyền của UBND xã, đã được lập hồ sơ chuyển UBND huyện xử lý.

Các vụ việc vi phạm hành chính được phát hiện, xác minh làm rõ các tình tiết đều được lập biên bản để làm căn cứ ra quyết định xử lý, UBND các xã đã thực hiện cơ bản nghiêm túc các quy định của pháp luật về áp dụng các biện pháp ngăn chặn vi phạm hành chính và áp dụng biện pháp khắc phục. Việc ban hành các quyết định xử lý vi phạm cơ bản đúng thời hạn, theo quy định của pháp luật.

⁸ - Sơn Giang không có báo cáo số liệu.

2. Kết quả xử lý vi phạm hành chính

Nhìn chung, việc thực hiện xử phạt vi phạm hành chính về lĩnh vực nghĩa vụ quân sự thuộc thẩm quyền của UBND xã trên địa bàn luôn được cấp ủy Đảng, chính quyền các xã quan tâm chỉ đạo; lực lượng thực thi nhiệm vụ xử lý vi phạm hành chính cũng đã phát huy được vai trò, trách nhiệm của mình trong công tác xử lý vi phạm hành chính cả về công tác tuyên truyền, giải thích và áp dụng hình thức xử phạt đảm bảo phù hợp, đúng với hành vi vi phạm.

Kết quả xử phạt vi phạm hành chính (từ tháng 01/2022 đến tháng 30/3/2024) như sau:

2.1. Thị trấn Di Lăng:

- Đã ban hành 04 quyết định xử phạt vi phạm hành chính (vi phạm năm 2022), trong đó: Phạt bằng tiền 04 trường hợp.

- Về thẩm quyền xử phạt:

Chủ tịch UBND thị trấn ban hành 04 quyết định xử lý vi phạm hành chính với nội dung chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự. Đã thực hiện 04/04 quyết định xử phạt vi phạm hành chính, với số tiền 3.200.000 đồng.

- 01 trường hợp UBND thị trấn chưa tham mưu Chủ tịch UBND huyện ban hành quyết định xử phạt (vi phạm năm 2022), nội dung vi phạm chống lệnh khám tuyển (công dân không có mặt ở địa phương).

- 02 trường hợp (vi phạm năm 2022), chuyển Chủ tịch UBND huyện xử lý, trong đó 01 chống lệnh khám nghĩa vụ quân sự, 01 chống lệnh nhập ngũ. Tuy nhiên, qua xem xét các hồ sơ đề nghị xử lý của UBND thị trấn không đảm bảo điều kiện, nên không tiến hành xử lý.

2.2. Xã Sơn Cao

- Đã ban hành 08 quyết định (năm 2022 và 2023) xử phạt vi phạm hành chính, trong đó phạt cảnh cáo 08/08 thanh niên.

- Về thẩm quyền: Chủ tịch UBND xã ban hành 08/08 quyết định, với hình thức xử phạt là cảnh cáo.

- Nội dung vi phạm, chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự.

2.3. Xã Sơn Thành

- Đã tham mưu Chủ tịch UBND huyện xử lý 02 trường hợp (vi phạm năm 2022), với số tiền đề nghị xử phạt 60.000.000đ/người; 01 trường hợp tạm dừng xác lập hồ sơ. Tuy nhiên, cả 03 trường hợp trên hồ sơ đề nghị xử lý của UBND xã không bảo đảm quy trình, nên không tiến hành xử phạt theo quy định.

- Nội dung vi phạm, chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự.

2.4. Xã Sơn Trung

- Đã tham mưu 01 quyết định xử phạt vi phạm hành chính (vi phạm năm 2023), trong đó: Phạt bằng tiền 01 trường hợp.

- Về thẩm quyền xử phạt:

Chủ tịch UBND huyện đã ban hành 01 quyết định xử lý vi phạm hành chính với nội dung chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự. Đã thực hiện 01 quyết định xử phạt vi phạm hành chính, với số tiền 11.000.000 đồng.

- 01 trường hợp (vi phạm năm 2022), đã tham mưu, đề nghị Chủ tịch UBND huyện xử lý về chống lệnh khám tuyển. Tuy nhiên, qua xem xét hồ sơ đề nghị xử lý của UBND xã không bảo đảm điều kiện, nên không tiến hành xử phạt theo quy định.

2.5. Xã Sơn Thủy

- Đã ban hành 05 quyết định (vi phạm năm 2022) xử phạt vi phạm hành chính, trong đó phạt cảnh cáo 05/05 thanh niên.

- Về thẩm quyền: Chủ tịch UBND xã ban hành 05/05 quyết định, với hình thức xử lý là phạt cảnh cáo.

- Nội dung vi phạm, chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự.

2.6. Xã Sơn Thượng

- Đã ban hành 03 quyết định xử phạt vi phạm hành chính (xử phạt năm 2022), trong đó: Phạt bằng tiền 03/03 trường hợp.

- Về thẩm quyền xử phạt:

Chủ tịch UBND xã đã ban hành 03 quyết định xử lý vi phạm hành chính với nội dung chống lệnh khám tuyển nghĩa vụ quân sự. Đã thực hiện 03/03 quyết định xử phạt vi phạm hành chính, với số tiền 2.800.000 đồng.

3. Kết quả thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính

Việc thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính đối với các vụ vi phạm bị phát hiện và xử lý trên lĩnh vực nghĩa vụ quân sự thuộc thẩm quyền của UBND xã, cơ bản các cá nhân vi phạm đã chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính. Đối với các quyết định chưa thi hành, UBND các xã đã thông báo và phối hợp với các ban ngành liên quan để đôn đốc, nhắc nhở các đối tượng vi phạm thực hiện. Tuy nhiên cũng còn một số đối tượng vi phạm do gia cảnh khó khăn, bỏ đi làm ăn xa không rõ tung tích,... nên chưa tiến hành xử phạt.

4. Đánh giá chung

4.1. Những kết quả đạt được

Nhìn chung, trong thời gian qua (từ 01/2022 - 3/2024), UBND các xã đã quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trên các lĩnh vực thuộc thẩm quyền của UBND xã. Công tác tuyên truyền, phổ biến, triển khai các văn bản pháp luật, nhất là Luật nghĩa vụ quân sự được quan tâm thực hiện. Công tác quản lý hành chính nhà nước được tăng cường, từng bước nâng cao, hiệu lực, hiệu quả trong hoạt động, công tác của cán bộ, công chức thực thi nhiệm vụ, kịp thời phát hiện, xử lý hành vi vi phạm pháp luật về nghĩa vụ quân sự. Việc thực hiện các quy định của pháp luật liên quan đến công tác

xử phạt vi phạm hành chính đảm bảo nghiêm túc, đúng quy định. Kết quả xử phạt vi phạm hành chính đã có tác động tích cực, góp phần nâng cao ý thức chấp hành pháp luật về nghĩa vụ quân sự trong nhân dân, có tác dụng răn đe, ngăn chặn các hành vi vi phạm pháp luật trên các lĩnh vực đời sống, kinh tế - xã hội.

Công tác bồi dưỡng kiến thức, kỹ năng về công tác quản lý thi hành pháp luật về xử lý vi phạm hành chính cho đội ngũ cán bộ, công chức các xã, thị trấn được tổ chức triển khai thực hiện. Các trường hợp vi phạm sau khi lập biên bản vi phạm hành chính cơ bản đã nhận thức được lỗi, hành vi vi phạm và tổ chức chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính của địa phương.

4.2. Tồn tại, hạn chế

- Công tác quản lý thanh niên nằm trong độ tuổi đăng ký nghĩa vụ quân sự lần đầu thực hiện nghĩa vụ quân sự còn chưa chặt chẽ; chưa quản lý tốt số thanh niên sau khi khám sức khỏe đạt; việc xử lý các đối tượng chống lệnh còn lúng túng, thiếu nghiêm minh; công tác xét duyệt thanh niên trong độ tuổi NVQS ở các xã, thị trấn chưa chặt chẽ dẫn đến một số thanh niên lên trạm y tế theo lệnh gọi khám chưa đủ số lượng; công tác “3 bình cử, 4 công khai” còn bất cập, có sự so bì; sức khỏe của thanh niên trong độ tuổi tham gia đăng ký thực hiện NVQS đạt còn thấp,..

- Công tác phổ biến, giáo dục pháp luật nói chung và pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trên lĩnh vực nghĩa vụ quân sự hiệu quả chưa cao; việc tuyên truyền chưa sâu rộng, chưa tập trung vào các đối tượng cụ thể, nhất là các đối tượng dễ phát sinh vi phạm, chưa tạo được sự chuyển biến trong nhận thức và ý thức của người dân trong tham gia quản lý hành chính nhà nước, tố giác hành vi vi phạm pháp luật.

- Vai trò của các lực lượng liên quan đối với công tác tham mưu cho chính quyền cấp xã, thị trấn trong việc đề ra các giải pháp tổng thể và các biện pháp cụ thể trong quản lý hành chính nhà nước chưa thật sự hiệu quả, nhất là đối với lực lượng Quân sự, Tư pháp xã. Vì vậy, việc phát hiện, nắm bắt thông tin, thực hiện các giải pháp phòng ngừa, ngăn chặn vi phạm và xử lý vi phạm hành chính chưa ngang tầm yêu cầu nhiệm vụ.

- Đa số các xã⁹ chưa áp dụng biện pháp xử lý vi phạm hành chính đối với thanh niên không đăng ký nghĩa vụ quân sự lần đầu theo quy định¹⁰. Việc đăng ký nghĩa vụ quân sự lần đầu chưa đúng theo quy định, còn sơ sài như nơi đăng ký, nội dung, trình tự, thủ tục đăng ký¹¹.

⁹ - Di Lăng, Sơn Nham, Sơn Kỳ, Sơn Ba, Sơn Giang.

¹⁰ - Khoản 1, khoản 2 Điều 4, Nghị định số 130/2013/NĐ-CP và khoản 7, Điều 1, Nghị định số 37/2022/NĐ-CP của Chính phủ sửa đổi, bổ sung một số điều của các Nghị định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; quản lý, bảo vệ biên giới quốc gia; trên các vùng biển, đảo và thềm lục địa của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam.

¹¹ - Khoản 1, Điều 15, Luật NVQS”,...Ban Chỉ huy quân sự cấp xã thực hiện đăng ký nghĩa vụ quân sự cho công dân cư trú tại địa phương” và Khoản 3, Điều 16 ”...Công dân đăng ký nghĩa vụ quân sự lần đầu phải trực tiếp đăng ký tại cơ quan đăng ký nghĩa vụ quân sự quy định tại Điều 15 của Luật này”.

- Việc thực hiện các quy trình xử phạt vi phạm hành chính thực hiện chưa đảm bảo theo quy định, số vụ việc chưa được thi hành vẫn còn¹²; một số đối tượng không chấp hành các quyết định xử phạt vi phạm hành chính nhưng chưa có biện pháp để xử lý mà chỉ dừng lại ở việc gửi văn bản cho đối tượng (một số ít đối tượng sau khi vi phạm đã đi khỏi địa phương, không rõ địa chỉ nơi ở mới); việc xác định những đối tượng vi phạm hành chính nhiều lần, tái phạm chưa theo dõi chặt chẽ để xem xét áp dụng các tình tiết tăng nặng vì vậy khó thực hiện. Có số vụ việc đủ điều kiện chuyển cơ quan điều tra để xử lý, tuy nhiên các đơn vị tham mưu không áp dụng. Do đó, tác dụng răn đe, giáo dục thông qua việc xử lý vi phạm hành chính chưa cao.

- Một số xã¹³ áp dụng hình thức xử lý vi phạm hành chính bằng hình thức “cảnh cáo” đối với hành vi không có mặt đúng thời gian hoặc địa điểm kiểm tra, khám sức khỏe ghi trong lệnh gọi kiểm tra hoặc khám sức khỏe nghĩa vụ quân sự của Chỉ huy trưởng Ban Chỉ huy quân sự cấp huyện theo quy định của Luật Nghĩa vụ quân sự mà không có lý do chính đáng là không đúng quy định¹⁴.

- Các xã, thị trấn năm, thực hiện các quy định, quy trình, thời hiệu và hiệu lực trong xử lý vi phạm hành chính còn nhiều hạn chế, bất cập nhất là các công chức Quân sự, Tư pháp; công tác lập biên bản vi phạm hành chính, biên bản làm việc,... với các đối tượng vi phạm (hoặc người đại diện vi phạm) lập không kịp thời, không ghi rõ thời gian, ngày giờ, đóng dấu của cơ quan có thẩm quyền trong việc lập biên bản¹⁵. Việc xác lập hồ sơ xử lý vi phạm hành chính còn thiếu sót, chưa chặt chẽ, mẫu quyết định, nội dung, thể thức chưa đảm bảo theo đúng quy định, nội dung vi phạm còn viết chung chung chưa rõ, chưa đúng theo hướng dẫn. Hồ sơ lưu trữ của việc xử lý vi phạm hành chính còn thiếu, việc cập nhật vào sổ quản lý chưa đầy đủ, thiếu tính hệ thống và chưa theo mẫu thống nhất. Các địa phương chưa kịp thời làm tốt công tác tham mưu, đề xuất cấp có thẩm quyền các hình thức xử phạt, hồ sơ xử phạt theo Điều 58, Luật xử lý vi phạm hành chính dẫn đến một số vụ việc không xử phạt được.

- Trong quá trình thi hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính, chưa áp dụng hình thức hoãn thi hành quyết định phạt tiền, miễn, giảm tiền phạt; số quyết định hết thời hiệu, thời gian xử phạt vi phạm hành chính vẫn còn nhưng chưa có biện pháp cưỡng chế để buộc thực hiện quyết định xử phạt vi phạm hành chính theo quy định. Việc áp dụng các biện pháp khắc phục hậu quả do vi phạm hành chính gây ra chưa được UBND các xã quan tâm thực hiện.

¹² - Di Lăng 04 vụ việc/03 đối tượng, Sơn Thành 03 vụ việc/03 đối tượng, Sơn Trung 01 vụ việc/01 đối tượng, Sơn Ba, Sơn Giang.

¹³ - Sơn Thủy 05 vụ việc/05 đối tượng, Sơn Cao 08 vụ việc/08 đối tượng.

¹⁴ - Khoản 8, Điều 1, Nghị định số 37/2022/NĐ-CP.

¹⁵ - Khoản 29, Điều 1, Luật sửa đổi, bổ sung VPHC,... 1. Khi phát hiện hành vi vi phạm hành chính thuộc lĩnh vực quản lý của mình, người có thẩm quyền đang thi hành công vụ phải kịp thời lập biên bản vi phạm hành chính, trừ trường hợp xử phạt không lập biên bản quy định tại khoản 1 Điều 56 của Luật này.

...2. Biên bản vi phạm hành chính phải được lập tại nơi xảy ra hành vi vi phạm hành chính. Trường hợp biên bản vi phạm hành chính được lập tại trụ sở cơ quan của người có thẩm quyền lập biên bản hoặc địa điểm khác thì phải ghi rõ lý do vào biên bản,.....

- Sự phối hợp giữa các lực lượng chức năng và chính quyền địa phương trong việc triển khai thực hiện các quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính trong lĩnh vực quân sự có lúc thiếu kịp thời, chưa dứt điểm.

- Công tác nắm bắt theo dõi các vụ việc vi phạm hành chính nói chung và vi phạm hành chính về nghĩa vụ quân sự ở các địa bàn thôn, Tổ dân phố còn thiếu kịp thời; có vụ việc xảy ra nhưng không biết người vi phạm hoặc có biết thì đã đi khỏi địa phương nên công tác xử lý vi phạm gặp nhiều khó khăn.

4.3. Nguyên nhân

- Mặc dù Luật, Nghị định đã được sửa đổi, bổ sung nhiều lần nhưng một số quy định của pháp luật về xử lý vi phạm hành chính thuộc thẩm quyền của UBND xã vẫn còn bất cập, chưa cụ thể và còn nhiều cách hiểu khác nhau trong cùng hành vi vi phạm nên khó áp dụng trong thực tiễn.

- Đời sống của người dân vẫn còn gặp nhiều khó khăn, đa phần lực lượng lao động nông thôn không có việc làm ổn định. Hoàn cảnh của một số người vi phạm còn khó khăn, thu nhập thấp, không có điều kiện để thi hành quyết định xử phạt; một số đối tượng không tự giác chấp hành quyết định xử phạt, thiếu tính tự giác, trốn tránh, bỏ địa phương đi làm ăn xa không về, không rõ địa chỉ.

- Việc phối hợp giữa chính quyền cấp xã với các phòng, ban, cơ quan chức năng của huyện đôi lúc còn thiếu chặt chẽ trong quá trình xử lý vi phạm nhất là số vụ việc chuyển từ các xã lên huyện xử lý theo thẩm quyền nhưng chậm xử lý, kết quả xử lý như thế nào thì các xã không nắm được để theo dõi, cập nhật phần nào cũng ảnh hưởng đến tư tưởng của cán bộ và nhân dân trong xử lý vi phạm hành chính thuộc thẩm quyền.

- Công tác nghiên cứu, cập nhật các mẫu văn bản pháp luật của cán bộ, công chức trong lập biên bản, quyết định, hồ sơ xử lý vi phạm hành chính thuộc thẩm quyền của Chủ tịch UBND xã còn chưa thường xuyên, chưa đảm bảo theo đúng hướng dẫn Nghị định số 118/2021/NĐ-CP của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều Luật xử lý vi phạm hành chính.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

1. Ủy ban nhân dân huyện, chỉ đạo

- Các xã, thị trấn nghiêm túc thực hiện việc khắc phục rút kinh nghiệm những tồn tại, hạn chế tại **điểm 4.2, 4.3, khoản 4, phần II** báo cáo này. Đẩy mạnh công tác phổ biến, giáo dục pháp luật tạo sự chuyển biến mạnh mẽ về nhận thức, ý thức, trách nhiệm của cán bộ, công chức, viên chức và nhân dân đối với các văn bản pháp luật nói chung, Luật xử lý vi phạm hành chính nói riêng. Tổ chức các lớp tập huấn chuyên môn nghiệp vụ (chuyên sâu về hồ sơ xử lý vi phạm hành chính) cho cán bộ, công chức làm công tác tham mưu xử phạt vi phạm hành chính tại các xã, thị trấn.

- Chỉ đạo ngành chức năng liên quan phối hợp đồng bộ với UBND các xã, thị trấn về công tác quản lý đăng ký cư trú nhằm giúp xã, thị trấn thực hiện chức năng quản lý nhà nước về thay đổi nơi cư trú ở địa phương;

- Chỉ đạo các lực lượng chức năng, phòng, ban, cơ quan liên quan tăng cường công tác phối kết hợp với UBND các xã, thị trấn chuyển đến trong việc tiếp nhận, xử lý hồ sơ vi phạm hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của UBND huyện. Đồng thời, kiên quyết xử lý nghiêm minh các hành vi vi phạm để thể hiện tính nghiêm minh của pháp luật, làm gương cho các đối tượng khác.

2. Đối với UBND các xã, thị trấn

- Tăng cường vai trò lãnh đạo của Cấp ủy Đảng, hiệu lực, hiệu quả quản lý, điều hành của chính quyền địa phương, phát huy vai trò của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội trong công tác tuyển chọn và gọi công dân nhập ngũ trên địa bàn. Chủ động trong công tác xét duyệt, chính trị, chính sách phải đảm bảo chặt chẽ; làm tốt công tác rà soát, nắm chắc nguồn đăng ký cũng như công tác quản lý, không để sót nguồn, tuyển chọn những công dân nam trong độ tuổi thực hiện Luật NVQS chú trọng những thanh niên tốt nghiệp trung cấp, cao đẳng, đại học. Phối hợp với ngành Công an xã làm tốt công tác quản lý nhân hộ khẩu đối với công dân trong độ tuổi NVQS.

- Thực hiện nghiêm túc các quy định của pháp luật trình tự, thủ tục, nội dung đăng ký nghĩa vụ quân sự lần đầu; vi phạm quy định về kiểm tra, khám sức khỏe thực hiện nghĩa vụ quân sự và vi phạm quy định về nhập ngũ đều phải xử lý nghiêm minh theo quy định thuộc thẩm quyền của Ủy ban nhân dân xã.

- Tiếp tục chỉ đạo và tăng cường quản lý nhà nước đối với công tác xử lý vi phạm hành chính trên các lĩnh vực an ninh trật tự - an toàn xã hội nói chung, trong đó cần quan tâm hơn nữa đối với lĩnh vực nghĩa vụ quân sự,... góp phần ổn định tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội.

- Tập trung nghiên cứu, nắm chắc văn bản Luật Nghĩa vụ quân sự, Luật xử lý vi phạm hành chính, Nghị định số 118/2021/NĐ-CP ngày 23/12/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều Luật Xử lý vi phạm hành chính, Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu; Nghị định số 37/2022/NĐ-CP, ngày 06/6/2022 của Chính phủ “sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị định số 120/2013/NĐ-CP ngày 09/10/2013 về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực quốc phòng, cơ yếu,..; và các văn bản hướng dẫn thi hành. Nghiên cứu văn bản hướng dẫn để lập hồ sơ, lưu trữ đầy đủ đúng quy định¹⁶, cử cán bộ, công chức có liên quan tham gia đầy đủ các lớp tập huấn nghiệp vụ về xử lý vi phạm hành chính.

¹⁶ - Điều 58 Luật Xử lý vi phạm hành chính 2012, sửa đổi, bổ sung 2020 thì “Biên bản vi phạm hành chính lập xong phải được giao cho cá nhân, tổ chức vi phạm hành chính 01 bản; trường hợp vi phạm hành chính không thuộc thẩm quyền xử phạt của người lập biên bản thì biên bản và các tài liệu khác phải được chuyển cho người có thẩm quyền xử phạt trong thời hạn 24 giờ kể từ khi lập biên bản, trừ trường hợp biên bản vi phạm hành chính được lập trên tàu bay, tàu biển, tàu hỏa”.

Do đó, Trong thời hạn 24 giờ, kể từ khi lập biên bản vi phạm hành chính, UBND xã, thị trấn gửi hồ sơ đề nghị Chủ tịch UBND cấp huyện xử phạt theo thẩm quyền, hồ sơ gồm: Biên bản vi phạm hành chính; Biên bản về việc cá nhân không nhận Biên bản vi phạm hành chính đối với trường hợp cá nhân không nhận biên bản; Văn bản đề nghị Chủ tịch UBND cấp huyện ban hành quyết định xử phạt; dự thảo Quyết định xử phạt vi phạm hành chính và các tài liệu khác có liên quan.

- Tăng cường tuyên truyền các quy định của pháp luật đồng thời thông báo các phương thức, thủ đoạn, hành vi vi phạm hành chính của các đối tượng vi phạm trên hệ thống đài truyền thanh của xã, thôn để người dân theo dõi, giám sát và ngăn ngừa.

- Kiên quyết xử lý nghiêm túc các vụ việc vi phạm hành chính và việc chấp hành quyết định xử phạt vi phạm hành chính thuộc thẩm quyền, áp dụng nhiều hình thức trong ra quyết định để thể hiện tính nghiêm minh của pháp luật đồng thời răn đe, giáo dục, ngăn ngừa các hành vi vi phạm khác trên địa bàn.

Ban Pháp chế Hội đồng nhân dân kính báo cáo HĐND, Thường trực HĐND huyện./.

Nơi nhận:

- Thường trực Huyện ủy (báo cáo);
- Thường trực HĐND huyện (báo cáo);
- UBND huyện;
- Ủy ban MTTQ Việt Nam huyện;
- Các Ban HĐND huyện;
- Các thành viên Đoàn giám sát;
- Đại biểu HĐND huyện;
- Phòng Tư pháp;
- Văn phòng HĐND&UBND huyện;
- HĐND, UBND các xã, thị trấn;
- Lưu: VT, TH.

**TM. BAN PHÁP CHẾ HĐND
TRƯỞNG BAN**

Đinh Văn Quê